

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 14CoP/88/2026
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3126200855
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 05. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Bebčák
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2026:3126200855.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Róberta Bebčáka, členov senátu JUDr. Martyiny Nemravovej a JUDr. Miroslavy Korbašovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, dieťa rodičov: matky - C. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. D. XXX, a neurčeného otca, za účasti náhradných rodičov: 1/ E. F., nar. XX.XX.XXXX, a 2/ G. F., nar. XX.XX.XXXX, obaja trvale bytom F. XXX, obaja právne zastúpení: ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA JUDr. Martin BARTKO - JUDr. Silvia BARTKOVÁ, so sídlom Piaristická 6667, 911 01 Trenčín, IČO: 42 284 643, o návrhu náhradných rodičov E. F. a G. F. na zrušenie neodkladného opatrenia, o odvolaní náhradných rodičov proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín č.k. 35P/16/2026-28 zo dňa 19. marca 2026, takto

rozhodol:

Uznesenie Okresného súdu Trenčín č.k. 35P/16/2026-28 zo dňa 19. marca 2026 v napadnutých výrokoch I., II. a IV. p o t v r d z u j e .

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Odvolaním náhradných rodičov napadnutým uznesením okresný súd rozhodol tak, že: I. Začína sa bez návrhu konanie o nariadenie neodkladného opatrenia vo veci dočasného zverenia mal. A. do osobnej starostlivosti matky. II. Nariaďuje sa nasledovné neodkladné opatrenie: „Mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX sa na čas do právoplatného skončenia konania o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti a o zverenie maloletej do osobnej starostlivosti matky vedenej na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 35P/96/2025 zveruje do osobnej starostlivosti matky C. B., nar. XX.XX.XXXX. E. F., nar. XX.XX.XXXX a G. F., nar. XX.XX.XXXX sa ukladá povinnosť odovzdať mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky C. B., nar. XX.XX.XXXX.“ III. Zrušuje sa uznesenie Okresného súdu Trenčín č. k. 35P/12/2025-110 zo dňa 21.07.2025 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline č. k. 13CoP/181/2025-219 zo dňa 01.10.2025. IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. V odôvodnení poukázal okresný súd na návrh, ktorým sa náhradní rodičia E. F. a G. F. (ďalej len „náhradní rodičia“) domáhali, aby súd zrušil neodkladné opatrenie č. k. 35P/12/2025-110 zo dňa 21.07.2025 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline č. k. 13CoP/181/2025-219 zo dňa 01.10.2025, na základe ktorého je matka oprávnená stretávať sa s mal. A.. Svoj návrh odôvodnili tým, že biologická matka maloletej A. neprejavuje i napriek právoplatnému a vykonateľnému uzneseniu dostatočný záujem o maloletú a súdom nariadených stretnutí sa nezúčastňuje. Uviedli, že maloletú pripravujú na každé stretnutie s výnimkou tých, pri ktorých im objektívne dôvody, ako napr. choroba maloletej A., príp. choroba náhradných rodičov, nedovoľuje sa stretnutí zúčastniť. Matka však ruší väčšinu termínov styku, častokrát ani neuviede dôvod, pre ktorý sa stretnutia nezúčastní. Náhradní rodičia majú za to, že matka nemá úprimný a jasný záujem o stretávanie sa s maloletou A.. Pokiaľ by mala matka úprimný záujem o stretávanie sa s maloletou, využila by všetky možnosti ako sa s maloletou stretnúť. Neodkladné opatrenie

tak neplní svoj účel a jeho ďalšie trvanie je neopodstatnené a v rozpore so záujmom maloletej, keďže vytvára len neistotu a napätie bez reálneho prínosu pre dieťa.

3. Okresnému súdu bola dňa 03.03.2026 doručená správa kolízneho opatrovníka zo dňa 02.03.2026 z prešetrenia pomerov. Počas sociálneho zisťovania bolo preverené, že maloletá nie je vedená k tomu, aby vedela, kto je jej biologická matka. Pri oslovení mama má spojenie len s náhradným rodičom, svoju mamu oslovuje len ako C.. Rodine bolo opakovane odporučené absolvovať spoločné stretávanie sa maloletej s biologickou matkou v Centre pre deti a rodiny H.. Obaja manželia navrhnuté poradenstvo odmietajú. Z prešetrenia pomerov u matky vyplýva, že bytové podmienky matky sú veľmi dobré. Jedná sa o moderne zariadený rodinný dom, ktorý má matka v osobnom vlastníctve. Rodinný dom pozostáva z troch izieb, kuchyne a príslušenstva. Dňa 07.11.2025 matka uzavrela manželstvo s I. B., ktorý sa v blízkej dobe plánuje zapísať do rodného listu maloletej, nakoľko chcú obaja zabezpečiť starostlivosť o maloletú. Maloletá A. má v domácnosti vlastnú izbu, ktorú chcú postupne zariadiť. Matka sa počas šetrenia opakovane vyjadrila, že v čase narodenia maloletej bola veľmi mladá, nemala žiadnych rodinných príslušníkov, ktorí by jej pri výchove s maloletou pomáhali, ona sama bola v tom čase v ťažkej finančnej situácii, preto sa rozhodla maloletú zveriť do náhradnej starostlivosti a po vytvorení vhodných životných podmienok si maloletú zverí do svojej osobnej starostlivosti. Matka uviedla, že maloletú A. veľmi ľúbi, rada ju navštevuje a nevie si život bez nej predstaviť. Opakovane uvádza, že komunikácia s náhradným rodičom je komplikovaná, má dojem, že matke bráni v rozvíjaní a prehľbovaní citových väzieb s maloletou A.. Matka pravidelne navštevuje referát poradensko-psychologických služieb s cieľom pomoci matke pri rozvíjaní a podpore rodičovských kompetencií. Z pohľadu úradu je v najlepšom záujme maloletej, aby súd vydal neodkladné opatrenie vo veci dočasného zverenia maloletej A. do osobnej starostlivosti matky. Počas rozhodnutia súdu vo veci samej bude s rodinou spolupracovať úrad Hlohovec aj Referát poradensko-psychologických služieb, ktorý sa opakovane zameria na podporu rodičovských kompetencií.

4. Okresný súd uviedol, že mal. A. má 6 rokov a pochádza z mimomanželského vzťahu svojej matky. Rozsudkom Okresného súdu Trenčín č. k. 34P/125/2022-68 zo dňa 16.09.2022 bola mal. A. zverená do náhradnej osobnej starostlivosti manželov E. a G. F. a matke bola uložená povinnosť platiť výživné na maloletú. Zo zápisnice z pojednávania zo dňa 13.05.2024 vyplynulo, že matka na pojednávaní uviedla, že má záujem o zverenie maloletej do svojej osobnej starostlivosti, zmenila svoj život, je zamestnaná, žije s priateľom a nechce, aby bola maloletá osvojená. Uznesením č. k. 35P/12/2025-63 zo dňa 04.04.2025 bolo výrokom I. nariadené neodkladné opatrenie, ktorým súd upravil styk matky s maloletou A.. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 07.04.2025. Uznesením č. k. 35P/96/2025-7 zo dňa 09.07.2025 bolo začaté bez návrhu konanie o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti mal. A. na základe podnetu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín.

5. Po oboznámení sa s obsahom spisov, návrhom náhradných rodičov na zrušenie neodkladného opatrenia, správou kolízneho opatrovníka, ako aj ďalšími listinnými dôkazmi dospel okresný súd k záveru, že v danom prípade sú splnené podmienky pre začatie konania o nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa mal. A. dočasne zverí do osobnej starostlivosti matky z dôvodu potreby bezodkladnej úpravy jej pomerov. Z vykonaného dokazovania mal okresný súd preukázané, že mal. A. bola krátko po narodení umiestnená mimo osobnej starostlivosti matky, keďže matka sa v tom čase, vzhľadom na svoj nízky vek, absenciu rodinného zázemia a nepriaznivú sociálnu situáciu, nevedela o maloletú ani o seba riadne postarať. Maloletá bola následne umiestnená do profesionálnej rodiny a neskôr zverená do náhradnej osobnej starostlivosti manželov F.. Zároveň z obsahov spisu vyplýva, že matka po stabilizácii svojich životných pomerov prejavila záujem o maloletú, pričom tento svoj záujem deklarovala už v roku 2024, keď aktívne vystúpila proti vysloveniu osvojiteľnosti maloletej a iniciovala konania smerujúce k obnove svojich rodičovských práv a povinností. Od uvedeného obdobia matka vyvíja snahu o nadviazanie a rozvíjanie vzťahu s maloletou, pričom si postupne vytvorila stabilné bytové, sociálne aj rodinné zázemie, uzavrela manželstvo a aktívne spolupracuje s odbornými pracovníkmi za účelom rozvoja svojich rodičovských kompetencií. Realizácia styku medzi matkou a maloletou bola v priebehu času problematická a neprebíhala v rozsahu, v akom bola upravená súdnymi rozhodnutiami. Súd však bol povinný posúdiť celkový kontext prípadu a najmä dôvody, pre ktoré sa vzťah medzi matkou a maloletou dlhodobo nerozvíja. Zo správy kolízneho opatrovníka vyplynulo, že maloletá nie je vedená k uvedomeniu si svojej identity vo vzťahu k biologickému matke, pričom osobu matky nevníma ako matku, ale oslovuje ju menom. Zároveň bolo zistené, že maloletá má problém nadväzovať vzťahy s inými osobami, ťažko znáša zmeny a adaptáciu, čo sa prejavuje aj v jej správaní v materskej škole. Takéto zistenia

signalizujú, že aktuálne výchovné prostredie nie je nastavené spôsobom, ktorý by podporoval prirodzené rozvíjanie vzťahových väzieb maloletej, ale skôr vedie k jej fixácii na existujúce prostredie bez vytvárania priestoru pre iné vzťahy.

6. Okresný súd zdôraznil, že jedným zo základných aspektov najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa je právo dieťaťa poznať svojich rodičov, vytvárať si k nim vzťah a rozvíjať vlastnú identitu v prirodzenom rodinnom prostredí. Vzťah medzi dieťaťom a jeho biologickým rodičom predstavuje jedinečnú a nenahraditeľnú väzbu, ktorá má zásadný význam pre jeho emocionálny, psychický a sociálny vývin. Dlhodobé pretrvávajúce stavu, v ktorom dieťa biologického rodiča nevníma ako rodiča, je preto potrebné vnímať ako nežiaduce a vyžadujúce si aktívny zásah. Náhradná osobná starostlivosť nemá za cieľ nahradiť biologickú rodinu, ale preklenúť obdobie, kým sa rodič stane schopným prevziať osobnú starostlivosť o dieťa. V momente, keď sú na strane rodiča vytvorené vhodné podmienky a tento prejavuje reálny a dlhodobý záujem o dieťa, je potrebné uprednostniť obnovenie prirodzeného rodinného prostredia pred ďalším zotrvávaním dieťaťa v náhradnej starostlivosti. Náhradní rodičia odmietli spoluprácu s odbornými inštitúciami, konkrétne účasť na odbornom poradenstve, ktoré im bolo opakovane odporúčané za účelom podpory vzťahu medzi maloletou a jej biologickou matkou. Takýto postoj hodnotil okresný súd ako nespolupracujúci a nezodpovedajúci účelu náhradnej osobnej starostlivosti. Zároveň z celkového priebehu realizácie styku vyplýva, že nedošlo k vytvoreniu takých podmienok, ktoré by umožnili prirodzené a postupné budovanie vzťahu medzi maloletou a matkou. V danom prípade dochádza k dlhodobému zlyhávaniu procesu zblížovania medzi matkou a maloletou, pričom tento stav nie je možné pripisovať výlučne na ťarchu matky. Maloletá je v prostredí náhradnej rodiny fixovaná do takej miery, že akýkoľvek pokus o nadviazanie kontaktu s matkou je pre ňu stresujúci, pričom tento stav je do značnej miery výsledkom dlhodobého nastavenia prostredia, v ktorom vyrastá.

7. Preto dospel okresný súd k záveru, že ďalšie ponechanie maloletej v náhradnej osobnej starostlivosti bez zásadnej zmeny nastavenia vzťahov by viedlo len k prehĺbovaniu existujúceho stavu, v ktorom by sa vzťah medzi matkou a maloletou fakticky úplne prerušil. Takýto vývoj by bol v rozpore s najlepším záujmom maloletej, keďže by jej dlhodobo znemožnil vytvoriť si vzťah s biologickým rodičom a prirodzene rozvíjať svoju identitu. Matka má v súčasnosti vytvorené stabilné a vhodné podmienky pre starostlivosť o maloletú, žije v usporiadanom rodinnom prostredí a aktívne pracuje na posilňovaní svojich rodičovských kompetencií. Jej záujem o maloletú je dlhodobý a konzistentný, a to napriek komplikáciám, ktoré sprevádzajú realizáciu styku. Za kľúčové považoval okresný súd stanovisko kolízneho opatrovníka, ktorý jednoznačne odporučil dočasné zverenie maloletej do osobnej starostlivosti matky. Toto stanovisko vychádza z aktuálneho šetrenia pomerov na oboch stranách a reflektuje najlepší záujem maloletej. Neodkladné opatrenie slúži na bezodkladnú úpravu pomerov v situáciách, keď ďalšie zotrvanie v existujúcom stave môže viesť k nenapraviteľným následkom. Okresný súd identifikoval riziko, že bez okamžitého zásahu dôjde k úplnému odcudzeniu maloletej od jej biologickkej matky, čím by bol zásadne narušený jej budúci vývin, a preto pristúpil k nariadeniu neodkladného opatrenia, ktorým maloletú dočasne zveril do osobnej starostlivosti matky a zároveň uložil náhradným rodičom povinnosť maloletú matke odovzdať. Uvedené opatrenie má zabezpečiť jasný a vykonateľný rámec pre realizáciu rozhodnutia a zároveň eliminovať neistotu a stres, ktorému bola maloletá vystavená pri opakovaných neúspešných pokusoch o realizáciu styku. Jednoznačné usporiadanie pomerov je v danom prípade nevyhnutné pre stabilizáciu situácie. Súčasťou najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa je zachovanie a rozvíjanie jeho vzťahov s biologickými rodičmi, pokiaľ tomu nebránia závažné okolnosti. Orgány verejnej moci, vrátane súdov, sú preto povinné vytvárať také podmienky, ktoré umožnia postupné obnovenie alebo budovanie týchto vzťahov, a to najmä v situáciách, keď medzi rodičom a dieťaťom došlo k ich oslabeniu alebo prerušeniu. Maloletá A. je dlhodobo vychovávaná v náhradnej osobnej starostlivosti, v dôsledku čoho je prirodzené, že jej primárne citové väzby sú v súčasnosti viazané na náhradných rodičov. Táto skutočnosť však sama osebe nemôže odôvodňovať dlhodobé udržiavanie stavu, v ktorom maloletá nemá reálnu možnosť vytvoriť si vzťah k svojej biologickkej matke. Obnovenie a prehĺbenie vzťahu medzi matkou a maloletou nemožno očakávať okamžite a bez adaptačného procesu, ale ide o postupný proces, ktorý si vyžaduje čas, trpezlivosť a najmä aktívnu spoluprácu všetkých zúčastnených osôb. Takáto spolupráca však v danom prípade dlhodobo absentuje, čo je jedným z dôvodov, prečo doterajší model styku nepriniesol očakávaný výsledok. Bez zásadnej zmeny v usporiadaní pomerov tak nie je možné očakávať pozitívny vývoj vo vzťahu medzi maloletou a jej matkou. Nariadené neodkladné opatrenie preto predstavuje nevyhnutný krok smerujúci k tomu, aby sa tento proces reálne začal a aby maloletá dostala skutočnú možnosť vytvoriť si vzťah so svojím biologickým rodičom.

8. K tvrdeniam náhradných rodičov o zhoršenom zdravotnom stave maloletej s poukazom na prejavy depresívnej poruchy správania a posttraumatickej stresovej poruchy okresný súd uviedol, že z obsahu spisov vyplýva, že uvedené ťažkosti sa u maloletej začali prejavovať až v období, keď sa mal začať realizovať intenzívnejší kontakt maloletej s biologickou matkou. Táto časová súvislosť naznačuje, že nejde o izolovaný zdravotný problém maloletej, ale o reakciu na situáciu, na ktorú nebola dostatočne pripravená. Práve v takýchto prípadoch je nevyhnutné, aby osoby zabezpečujúce každodennú starostlivosť o maloleté dieťa aktívne napomáhali zvládaniu tejto situácie, najmä citlivým vedením dieťaťa, primeranou prípravou na kontakt s rodičom a spoluprácou s odborníkmi. V danom prípade nebol zo strany náhradných rodičov vytvorený dostatočný priestor pre to, aby maloletá túto situáciu zvládla a aby kontakt s matkou mohol prebiehať postupne a primeraným spôsobom. Namiesto toho sa prejavy maloletej stali argumentom pre obmedzenie kontaktu s matkou, čo v konečnom dôsledku viedlo k prehĺbovaniu existujúceho stavu. Za tejto situácie nie je možné akceptovať, aby bol zdravotný stav maloletej, ktorý sa začal prejavovať v súvislosti s nadväzovaním kontaktu s matkou, dôvodom na ďalšie obmedzovanie tohto kontaktu, resp. na udržiavanie súčasného usporiadania pomerov. Naopak, ide o okolnosť, ktorá si vyžaduje citlivý, odborný a spolupracujúci prístup všetkých zúčastnených osôb.

9. Vzhľadom na to, že maloletá bola týmto neodkladným opatrením dočasne zverená do osobnej starostlivosti matky, okresný súd zároveň výrokom III. zrušil predchádzajúce neodkladné opatrenie upravujúce styk matky s maloletou, keďže jeho ďalšie trvanie stratilo svoje opodstatnenie, čím vyhovel návrhu náhradných rodičov v celom rozsahu. Toto rozhodnutie má dočasný charakter a jeho účelom je bezodkladná úprava pomerov maloletej do času právoplatného skončenia konania vo veci samej o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti a o zverenie maloletej do osobnej starostlivosti matky vedeného na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 35P/96/2025, v ktorom bude vykonané podrobné dokazovanie. Napriek tomu okresný súd považoval za nevyhnutné prijať také opatrenie, ktoré umožní maloletému dieťaťu rozvíjať vzťah s jeho biologickým rodičom a vyrastať v prostredí, ktoré rešpektuje jeho právo na rodinný život a formovanie vlastnej identity. O náhrade trov konania bolo rozhodnuté podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

10. Proti tomuto uzneseniu podali náhradní rodičia odvolanie v časti výroku, ktorým okresný súd bez návrhu začal konanie o nariadení neodkladného opatrenia, a výroku, ktorým rozhodol o dočasnom zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti biologickej matky. Toto rozhodnutie považovali za vecne aj právne nesprávne, nedostatočne odôvodnené a vydané v rozpore so zásadami civilného mimosporového konania, ako aj so zásadou najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa. Odvolatelia poukazovali na skutočnosť, že v čase vydania napadnutého uznesenia bola náhradná osobná starostlivosť o maloleté dieťa stále právoplatne stanovená a nebola zrušená žiadnym rozhodnutím súdu vo veci samej. Zdôrazňovali, že náhradná osobná starostlivosť môže zaniknúť výlučne na základe právoplatného rozhodnutia súdu, a to po vykonaní riadneho dokazovania. Podľa ich názoru súd neodkladným opatrením fakticky odňal výkon osobnej starostlivosti osobám, ktorým bola táto starostlivosť právoplatne zverená, čím vytvoril právne neudržateľný a vnútorne rozporný stav, v ktorom existuje náhradná osobná starostlivosť, avšak bez reálnej možnosti jej výkonu. Namietali aj procesný postup súdu, keď konanie o neodkladnom opatrení začal bez akéhokoľvek návrhu zo strany biologickej matky, kolízneho opatrovníka alebo iného oprávneného subjektu. Uvádzali, že tento postup bol časovo a vecne naviazaný na ich návrh na zrušenie predchádzajúceho neodkladného opatrenia, o ktorom okresný súd v zákonom stanovenej lehote nerozhodol. Podľa odvolateľov okresný súd svojou iniciatívou fakticky nahradil rozhodovanie o veci samej inštitútom neodkladného opatrenia, čím obchádza povinnosť riadne zistiť skutkový stav a vykonať dokazovanie v rozsahu potrebnom pre konečné rozhodnutie. Odvolatelia dlhodobo poukazovali na vývoj starostlivosti o maloleté dieťa od jeho narodenia. Uvádzali, že biologická matka sa o dieťa po veľmi krátkom období prestala osobne starať a maloletá bola následne umiestnená do náhradnej rodinnej starostlivosti, v ktorej vyrastala viac rokov. Zdôrazňovali, že práve v ich domácnosti si dieťa vytvorilo stabilné životné prostredie, pocit istoty a silné citové väzby, ktoré zodpovedali rodičovskému vzťahu. Podľa ich názoru okresný súd túto dlhodobú stabilitu ignoroval a nevenoval dostatočnú pozornosť faktu, že maloleté dieťa fakticky nikdy nevyrastalo v trvalej osobnej starostlivosti biologickej matky.

Pokiaľ ide o vzťah biologickej matky k maloletému dieťaťu, odvolatelia poukazovali na jej dlhodobú pasivitu a nespohľavosť pri udržiavaní osobného kontaktu s dieťaťom. Uvádzali, že aj po tom, čo bol styk biologickej matky s maloletou upravený neodkladným opatrením, sa matka na stretnutiach často nezúčastňovala, stretnutia rušila na poslednú chvíľu alebo na ne bez ospravedlnenia neprišla. V dôsledku toho sa styk buď vôbec nerealizoval, alebo prebiehal len sporadicky a bez primeranej

kontinuity. Odvolatelia zdôrazňovali, že tento nezáujem biologickej matky mal negatívny dopad na psychický stav dieťaťa, ktoré opakovane zažívalo pocit odmietnutia a neistoty. Za mimoriadne závažnú považovali odvolatelia skutočnosť, že okresný súd pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení nechal dostatočne do úvahy aktuálny zdravotný a psychický stav maloletého dieťaťa. Poukazyvali na lekárske správy odborných lekárov, z ktorých vyplývalo, že maloletá trpela vážnymi psychickými ťažkosťami, mala diagnostikovanú depresívnu poruchu správania a posttraumatickú stresovú poruchu a vykazovala výraznú citovú väzbu na náhradných rodičov. Odborné závery podľa nich jednoznačne neodporúčali náhle odlúčenie dieťaťa od osôb, ktoré preň predstavovali hlavné vzťahové osoby, keďže takéto odlúčenie mohlo viesť k zhoršeniu jej psychického stavu a k ďalšej traumatizácii. Odvolatelia namietali aj absenciu dôkazov o bezprostrednom ohrození života, zdravia alebo priaznivého vývoja maloletého dieťaťa, ktoré by odôvodňovalo použitie neodkladného opatrenia. Uvádali, že súd v rozhodnutí nešpecifikoval, v čom konkrétne spočívala naliehavosť zásahu a aké konkrétne riziká hrozili dieťaťu v prípade, že by zotrvalo v náhradnej osobnej starostlivosti. Podľa ich názoru súd namiesto riešenia akútnej situácie založil svoje rozhodnutie na úvahách o budúcom usporiadaní pomerov, čo neodkladné opatrenie svojou povahou nahrádzať nemôže. Podľa odvolateľov predstavuje napadnuté uznesenie neprímerané, neodôvodnené a neproporcionálne zasahovanie do dlhodobých stabilných pomerov maloletého dieťaťa, je v rozpore s princípom právnej istoty, s ich právami osôb vykonávajúcich náhradnú osobnú starostlivosť, ako aj s najlepším záujmom dieťaťa, ktorým je zachovanie stability, kontinuity vzťahov a ochrana jeho psychického zdravia. Z uvedených dôvodov navrhovali, aby odvolací súd uznesenie Okresného súdu Trenčín v napadnutej časti zrušil.

11. Kolízny opatrovník vo vyjadrení v odvolacom konaní uviedol, že maloletá je od 10.04.2026 v starostlivosti svojej matky C. B., ktorú oslovuje mama. Z pohľadu úradu je v najlepšom záujme maloletej, aby zotrvala v prirodzenom rodinnom prostredí svojej biologickej matky, ktorá spolu s manželom pre maloletú adekvátne zabezpečuje vhodnú úroveň starostlivosti, vytvára maloletej bezpečné a stabilné prostredie, v ktorom sa dieťa zdržiava, adekvátne chráni a rozvíja jej dôstojnosť, ako aj duševný, telesný a citový vývin. Matka vytvára pre maloletú vhodné životné podmienky, rozvíja spoločné vzťahové väzby aj s inými členmi rodiny a blízkymi osobami. Matka dokáže zabezpečiť plnohodnotnú osobnú starostlivosť o maloletú A., je schopná plniť riadnu rodičovskú úlohu a zabezpečiť vhodnú výchovu dieťaťa v stabilnom prirodzenom rodinnom prostredí. V rodinnom prostredí matky neboli zistené žiadne nedostatky, ktoré by zotrvanie maloletej A. vylučovali. Maloletá sa spoločne s matkou zúčastňuje psychologického poradenstva v rámci úradu Hlohovec, s cieľom zľahčenia adaptácie maloletej v prirodzenom rodinnom prostredí.

Podľa správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Hlohovec bolo vykonané sociálne šetrenie a monitorovanie pomerov maloletého dieťaťa po jeho zverení do osobnej starostlivosti biologickej matky na základe neodkladného opatrenia. Maloletá bola dňa 10. 4. 2026 odovzdaná matke, pričom podľa jej vyjadrení aj pozorovaní úradu sa od začiatku v domácom prostredí správala pokojne, primerane veku a bez prejavov strachu, smútku či odmietania. Adaptácia dieťaťa na nové prostredie prebiehala postupne, bez výrazných adaptačných ťažkostí, pričom maloletá sa zapájala do spoločných aktivít s matkou, jej manželom a širšou rodinou a postupne si k nim vytvárala citové väzby. Počas krátkej hospitalizácie maloletého dieťaťa v dôsledku zdravotných ťažkostí bola s dieťaťom prítomná matka, ktorá úrad priebežne informovala o zdravotnom stave dcéry a prejavovala obozretný a zodpovedný prístup k jej potrebám. Po prepustení z nemocnice pokračovala adaptácia dieťaťa v domácom prostredí, ktoré úrad vyhodnotil ako stabilné, bezpečné a materiálne i hygienicky plne vyhovujúce. Matka sa dlhodobou zúčastňovala psychologického poradenstva zameraného na podporu rodičovských kompetencií a adaptáciu dieťaťa. Počas psychologických konzultácií maloletá vyhľadávala blízkosť matky, prejavovala k nej citovú väzbu, postupne nadvязovala kontakt aj s odborným pracovníkom a správanie dieťaťa bolo hodnotené ako primerané veku a situácii. Maloletá matku spontánne oslovovala ako „mama“, manžela matky ako „tatino“ a prejavovala k nim dôveru a náklonnosť. Sociálne šetrenie v domácnosti manželov potvrdilo veľmi dobré bytové a výchovné podmienky. Maloletá má k dispozícii vlastnú detskú izbu, dostatok hračiek, oblečenia a primerané podmienky na oddych aj rozvoj. V priebehu šetrenia pôsobila uvoľnene, komunikovala spontánne, vyjadrovala spokojnosť so životom v rodine matky a uviedla, že si praje v rodinnom prostredí zotrvať. V domácnosti panovala pokojná rodinná atmosféra a medzi maloletou a členmi domácnosti boli zjavné pozitívne citové väzby. Úrad zároveň zaznamenal vysokú mieru spolupráce zo strany matky, jej záujem o zdravotný stav dieťaťa, zabezpečenie predškolskej dochádzky, zdravotnej starostlivosti a integráciu dieťaťa do rodinného a sociálneho prostredia. Neboli zistené žiadne skutočnosti, ktoré by poukazyvali na zanedbávanie starostlivosti alebo ohrozenie priaznivého vývinu maloletého dieťaťa. Na základe vykonaných zistení úrad dospel k záveru, že zotrvanie maloletého

dieťaťa v prirodzenom rodinnom prostredí biologickej matky a jej manžela je v jeho najlepšom záujme. Matka preukazovala schopnosť zabezpečovať riadnu osobnú starostlivosť, vytvárala stabilné, bezpečné a podnetné prostredie a zabezpečovala primeraný telesný, psychický a citový vývin maloletého dieťaťa. Úrad preto odporučil, aby maloleté dieťa naďalej zotrvalo v osobnej starostlivosti matky.

12. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP) po zistení, že odvolanie podali oprávnení účastníci konania (§ 7 CMP) v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP), preskúmal vec v rozsahu danom v ustanovení § 65 CMP a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario v spojení s § 2 ods. 1 CMP) uznesenie okresného súdu potvrdil podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správne rozhodnutie.

13. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

14. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

15. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

16. Vzhľadom na konštatovanie vecnej správnosti napadnutého uznesenia okresného súdu a stotožnenie sa s dôvodmi uvedenými v písomnom vyhotovení uznesenia okresným súdom, krajský súd za aplikácie § 387 ods. 1, 2 CSP odkazuje na odôvodnenie napadnutého uznesenia okresného súdu. Z titulu aplikácie § 387 ods. 2 CSP v spojení s uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 350/09 a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo 170/2005 nie je pri potvrdení rozhodnutia okresného súdu potrebné, aby krajský súd v odôvodnení svojho uznesenia zopakoval tie závery napadnutého rozhodnutia okresného súdu, s ktorými sa stotožňuje, pretože odôvodnenia a rozhodnutia prvostupňového súdu a odvolacieho súdu tvoria jeden celok (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), a tým je postačujúce len odkázať cez § 387 ods. 2 CSP na odôvodnenie obsiahnuté v napadnutom uznesení okresného súdu.

17. Odvolací súd si na základe vykonaného odvolacieho prieskumu osvojil vecné závery, ktorými súd prvej inštancie odôvodnil začatie konania a nariadenie neodkladného opatrenia, s tým, že žiadna z nosných odvolacích otázok nebola spôsobilá privodiť zmenu rozhodnutia, keďže súd prvej inštancie postupoval zákonne, v medziach procesných pravidiel a pri rozhodovaní prihliadal na všetky relevantné skutočnosti s ohľadom na najlepší záujem maloletej A.. Len na zdôraznenie správnosti rozhodnutia okresného súdu odvolací súd uvádza, že neodkladné opatrenie je jedným zo zabezpečovacích inštitútov v civilnom procese, ktorý nemá charakter konečného rozhodnutia a ktorého účelom je len dočasná úprava pomerov účastníkov. Možno ho nariadiť len ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery účastníkov konania alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená a v prípade konania podľa CMP aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem. Nevyhnutným predpokladom pre vydanie neodkladného opatrenia je naliehavosť potreby predbežnej úpravy pomerov a existencia záujmu maloletého dieťaťa. Súd môže rozhodnúť aj bez výsluchu a vyjadrenia účastníkov a bez nariadenia pojednávania, len na základe osvedčenia tvrdených skutočností. Súd pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení nezisťuje všetky skutočnosti, ktoré sú predmetom riadneho (plnohodnotného) dokazovania v meritórnom konaní. O otázke konečnej úpravy práv a povinností k maloletemu dieťaťu súd vykoná riadne dokazovanie a vo veci rozhodne až v meritórnom konaní. Zo samotnej podstaty konania o nariadení neodkladného opatrenia vyplýva, že súd nevykonáva dokazovanie ohľadom tvrdených skutočností. Pripomína odvolací súd, že mieru pravdepodobnosti, s akou sú uvedené údaje pravdivé, pritom súd vyhodnocuje vzhľadom na individuálne okolnosti návrhu. Pod potrebou neodkladnej úpravy pomerov účastníkov sa rozumie taký stav vzťahov účastníkov, pri ktorom aktívna korekcia zo strany súdu neznesie odklad. Úpravou neodkladných opatrení je totiž umožnené urýchlené a pružné riešenie takých situácií, kedy je potrebný okamžitý zásah súdu.

18. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na skutočnosti vyplývajúce z obsahu spisu, odôvodnenie preskúmaného uznesenia a námietky vznesené náhradnými rodičmi v podanom odvolaní bolo posúdiť, či v prejednávanej veci bolo dôvodné neodkladne upraviť pomery do skončenia

konania o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti formou uloženia povinnosti náhradným rodičom odovzdať mal. A. do starostlivosti jej matky. Krajský súd v zhode so súdom prvej inštancie dospel k záveru o naplnení predpokladov pre nariadenie takéhoto neodkladného opatrenia. Okresný súd vecne správne poukázal na skutočnosti plynúce z obsahu spisového materiálu, z ktorých je zrejmé, že bola daná potreba neodkladným opatrením rozhodnúť o inej forme starostlivosti a o povinnosti náhradných rodičov odovzdať maloletú do osobnej starostlivosti jej matky. Je možné konštatovať kontinuálny záujem matky o to, aby sa maloletá vrátila do jej starostlivosti, pričom aktuálne má matka vytvorené všetky podmienky na to, aby sa o svoju maloletú dcéru mohla adekvátne starať. Je nutné aj odvolacím súdom zvýrazniť, že vzťah maloletej s jej matkou sa dostatočným spôsobom nerozvíjal, keďže maloletá nebola vedená k uvedomeniu si svojho biologického vzťahu s matkou, ktorú ani ako matku nevnímala a neoslovovala ju mama, ale krstným menom C.. K rozvíjaniu vzťahov medzi maloletou a jej matkou pritom náhradní rodičia neprispievali a odmietali spoluprácu s odbornými inštitúciami, ktorej účelom a cieľom mala byť podpora vzťahu maloletej A. k jej matke. V zhode so súdom prvej inštancie prízvukuje v tomto smere odvolací súd, že účelom náhradnej osobnej starostlivosti nie je nahradiť biologickú rodinu dieťaťa, ale poskytnúť dieťaťu potrebnú starostlivosť v čase, kedy rodičia nie sú spôsobilí o dieťa sa postarať. Za situácie, kedy sa pomery na strane biologickej matky upravili a biologická matka prejavuje záujem o obnovenie kontaktu a starostlivosti o maloletú A., tak bolo potrebné, aby náhradní rodičia obnovenie vzťahu matky a dcéry podporovali, k čomu však z ich strany nedochádzalo. Bolo preto namieste, aby súd prvej inštancie aj bez návrhu začal konanie o nariadení neodkladného opatrenia a nariadil neodkladné opatrenie, ktorým rozhodol, že až do skončenia konania o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti bude maloletá zverená do starostlivosti matky. Nemôže pri tom ako relevantná obstať odvolacia námietka, že súd prvej inštancie začal konanie bez akéhokoľvek návrhu. V zmysle § 23 CMP, ak tento zákon neustanovuje inak, možno začať konanie aj bez návrhu s tým, že o začatí konania bez návrhu súd vydá uznesenie. Súd prvej inštancie tak postupoval vecne správne, ak sa situácie, kedy zistil potrebu neodkladnej úpravy pomerov, začal uznesením konanie o nariadení neodkladného opatrenia.

19. Vo vzťahu k odvolacím argumentom náhradných rodičov odvolací súd prízvukuje, že v zmysle zákonnej úpravy je záujem maloletého dieťaťa prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní o všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Najlepší záujem dieťaťa vyhodnocuje súd v každej jednotlivej veci osobitne, za pomoci kritérií demonštratívne vymedzených zákonodarcom v čl. 5 zákona o rodine. Každé dieťa má pritom prezumovaný záujem udržiavať a rozvíjať väzby so svojimi rodičmi, a preto musí súd dbať o to, aby, ak tomu nebránia závažné prekážky, bolo rešpektované právo dieťaťa na starostlivosť poskytovanú rodičom. Osobná starostlivosť rodiča je spravidla vždy v „najlepšom záujme dieťaťa“, pričom odchýlky od tohto princípu musia byť odôvodnené ochranou iného, dostatočne silného legitímneho záujmu a konkrétne skutočnosti, o ktoré sa tento záujem opiera, musia byť v danom konaní preukázané. Potom v prípade, ak to odôvodňoval najlepší záujem maloletej A., bolo v konkrétnostiach prejednávanej veci dôvodné, aby súd prvej inštancie aj za situácie, kedy o náhradnej osobnej starostlivosti náhradných rodičov bolo rozhodnuté právoplatným rozsudkom, upravil pomery neodkladným opatrením tak, aby pre maloletú A. zabezpečil poskytovanie osobnej starostlivosti jej biologickou matkou. Prijatie takejto úpravy nariadením neodkladného opatrenia pritom žiadne zákonné ustanovenie nebráni. Keďže maloletá bola výraznou mierou pripútaná v starostlivosti náhradnej rodiny, pričom náhradní rodičia jej vzťah s matkou dostatočným spôsobom nepodporovali, bola daná potreba neodkladnej úpravy pomerov tak, aby bola maloletá z náhradnej rodiny vyňatá práve za účelom zabezpečenia rozvoja jej vzťahu s matkou. Ak by maloletá bola ďalej ponechaná v starostlivosti náhradných rodičov, možno v zhode so súdom prvej inštancie konštatovať existenciu rizika, že by v budúcnosti dochádzalo k prehlbovaniu existujúceho nežiaduceho stavu, čo by viedlo k ďalšiemu oslabovaniu vzťahu maloletej k matke.

20. Odvolací súd pritom považuje za potrebné zvýrazniť, že k času rozhodovania o podanom odvolaní už bol súdom prvej inštancie uskutočnený výkon nariadeného neodkladného opatrenia tak, že dňa 10.04.2026 bola maloletá A. sudkyňou odovzdaná do starostlivosti matky C. B. (č.l. 68 a nasl. spisu). Následne boli zo strany kolízneho opatrovníka prešetrené pomery maloletej v starostlivosti matky. Z prešetrenia pomerov vyplýva, že matka od zverenia maloletej do jej starostlivosti kolízneho opatrovníka pravidelne telefonicky informuje, je spolupracujúca a obozretná voči zdravotnému stavu maloletej. Podľa vyjadrenia matky sa maloletá ani raz nevyjadřila, že by jej rodina náhradných rodičov chýbala. Pri prešetrení pomerov v domácnosti matky kolízny opatrovník nezistil žiadne nedostatky, pričom aj počas hospitalizácie matky bola starostlivosť o maloletú zabezpečená jej manželom a jeho matkou, ktorú maloletá oslovuje babka. Počas pohovoru sa maloletá vyjadřila, že je spokojná, uviedla, že má rada maminku a aj tatinka, čím myslela manželov B., a uviedla, že by už od mamy a ocina nikdy

neodišla. Kolízný opatrovník uviedol, že je v najlepšom záujme maloletej, aby zotrvala v prirodzenom rodinnom prostredí svojej biologickej matky, ktorá dokáže zabezpečiť plnohodnotnú osobnú starostlivosť o maloletú, je schopná plniť svoju rodičovskú úlohu a zabezpečiť vhodnú výchovu dieťaťa v stabilnom a prirodzenom rodinnom prostredí, v ktorom neboli zistené žiadne nedostatky, ktoré by zotrvanie maloletej u matky vylučovali.

21. S prihliadnutím na uvedené odvolací súd nemôže konštatovať ani dôvodnosť odvolacej námietky náhradných rodičov, ktorí s poukazom na správu detskej psychiatričky argumentovali tým, že pre psychický stav dieťaťa nie je vhodné odlúčenie od náhradných rodičov. Je zrejme, že maloletá odlúčenie od náhradných rodičov akceptovala, v domácnosti svojej biologickej matky sa cíti spokojná a vyjadruje túžbu v rodine matky zotrvať. Vyššie uvedená správa z prešetrenia pomerov a z nej plynúce závery čo do aktuálnej situácie týkajúce sa starostlivosti o maloletú tak ďalej dotvrdzujú vecnú správnosť postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorý nariadeným neodkladným opatrením zabezpečil, aby sa o maloletú A. starala jej biologická matka. Aktuálne zo skutočností, ktoré boli osvedčené v čase rozhodovania odvolacieho súdu, možno konštatovať, že v najlepšom záujme maloletej je práve to, aby bola v starostlivosti matky. Krajský súd pre úplnosť dodáva, že rozhodnutie o neodkladnom opatrení neprejudikuje, nepredznamenáva rozhodnutie súdu vo veci samej, ktoré bude vydané po vykonaní náležitého šetrenia a dokazovania potrebného pre zistenie skutočného stavu veci.

22. Na základe uvedených zhodnotení a za konštatovania osvedčenia zákonných predpokladov pre možnosť nariadenia neodkladného opatrenia tak krajský súd pristúpil v zmysle úpravy ust. § 387 ods. 1, 2 CSP k potvrdeniu odvolaním napadnutého uznesenia okresného súdu v napadnutých výrokoch I. o začatí konania, II. o nariadení neodkladného opatrenia a v súvisiacom výroku IV. o trovách konania. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 52 CMP.

23. Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v senáte v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 428 CSP v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

Podľa § 430 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Podľa § 421 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Podľa § 433 CSP dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Podľa § 434 CSP dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. Podľa § 435 CSP v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.